

Assignatura	22708 Renaixement Europeu				
Professor	Rafael Cornudella Carré				
Cicle	Segon	Quadrimestre	Segon	Crèdits 5	Tipus Optativa
Horari	Dilluns i Dimecres (11:30 a 13:00)				Grup 1

Objectius:

Panoràmica d'alguns dels episodis més rellevants en la pintura de la segona meitat del segle XV i primera meitat del segle XVI als Països Baixos, França i l'àmbit germànic, amb una consideració especial de les relacions amb el «Renaixement» florentí i italià. Desenvolupament del Renaixement a França durant el segle XVI, amb especial consideració de la nova arquitectura francesa.

Temari:

La pintura als Països Baixos (I)

1. Introducció : Van Eyck, el Mestre de Flémalle (Campin) i Van der Weyden, l'autoritat del model flamenc. Les aportacions dels continuadors.
2. Els grans pintors de finals del segle XV: Geertgen tot Sint Jans, Van der Goes, Memling, Gerard David. Els petits mestres. H. Bosch.

La pintura a França

3. Jean Fouquet, la formació d'un estil francès entre Flandes i Itàlia.
4. La pintura a França durant els regnats de Carles VII, Lluís XI, Carles VIII i Lluís XII.
5. El rei René d'Anjou i la pintura. La qüestió Barthélemy d'Eyck. Enguerrand Quarton a Avinyó. La pintura a Provença fins a inicis del s. XVI.

La pintura a l'àmbit germànic

6. La recepció del model flamenc en l'àmbit germànic. La pintura a l'entorn del Rin. Konrad Witz a Basilea.
7. L'escola de Colònia a finals de segle. Martin Schongauer i la plenitud del gravat artístic. Michael Pacher al Tirol: la mirada a Itàlia d'un nòrdic.
8. Nuremberg i Albrecht Dürer (pintor i gravador)
9. Matthias Grünewald. Altres pintors alemanys en temps de Dürer. Hans Holbein el Jove.

La pintura als Països Baixos (II)

10. Quentin Metsys i la pintura a Anvers ; el "manierisme gòtic". Jan Gossart, Bernard van Orley i l'evolució "romanista" dels flamencs. Lucas van Leyden (pintor i gravador) i altres pintors dels Països Baixos del Nord.
11. Pieter Brueghel.

Art i arquitectura a França en el s. XVI

12. Introducció. El gòtic del cinccents. L'evolució de l'arquitectura francesa i l'aportació dels italians sota Francesc I. Fontainebleau. Pierre Lescot, Jean Goujon i el Louvre. Els pintors francesos coetanis.
13. Philibert De l'Orme i l'arquitectura francesa.

Bibliografia Sumària:

- James Snyder, *Northern Renaissance Art. Painting, Sculpture, The Graphic Arts from 1350 to 1575*, New York, 1985

- Châtelet i R. Recht, *Le monde gothique. Automne et Renouveau, 1380-1500* [L'Univers des Formes], Paris, 1988
- Max J. Friedländer, *Early Netherlandish Painting*, 14 vols., Leyden-Bruxelles, 1967-1976 [ed. original: Die altniederländische Malerei, 14 vols., Berlin, 1924-1937]
- Erwin Panofsky, *Early Netherlandish Painting*, 2 vols., Cambridge, Mass., 1953
- Otto Pächt, *Van Eyck and the Founders of Early Netherlandish Painting*, 1994 [ed. original en alemany: Munich, 1989]
- Otto Pächt, *Early Netherlandish Painting. From Rogier van der Weyden to Gerard David*, London, 1997 [ed. original en alemany: Munich, 1997]
- Brigitte de Patoul i Roger van Schoute (eds.), *Les Primitifs flamands et leur temps*, Tournai, 1998
- Mauro Natale (ed.), *El Renacimiento Mediterráneo. Viajes de artistas e itinerarios de obras entre Italia, Francia y España en el siglo XV* (catàleg de l'exposició), Museo Thyssen-Bornemisza, Madrid, 2001
- Till-Holger Borchert (ed.), *Le siècle de Van Eyck. Le monde méditerranéen et les primitifs flamands* (catàleg de l'exposició), Bruges, 2002
- Dominique Thiébaud, "Dal 1435 al 1500: il primato artistico dei pittori", a: Pierre Rosenberg (ed.), *La pittura francese*, Tomo primo [La pittura in Europa], Milano, 1999, p. 105-165
- Charles Sterling, *La Peinture médiévale à Paris, 1350-1500*, 2 vols., Paris, 1987-1990
- François Avril i Nicole Reynaud, *Les Manuscrits à peintures en France, 1440-1520* (catàleg de l'exposició), Bibliothèque Nationale, Paris, 1993
- François Avril (ed.), *Jean Fouquet. Peintre et enlumineur du siècle XV* (catàleg de l'exposició), Bibliothèque Nationale, Paris, 2003
- M. Laclotte i D. Thiébaud, *L'École d'Avignon*, Paris, 1983
- Charles Sterling, *Enguerrand Quarton, le peintre de la Pietà d'Avignon*, Paris, 1983
- Aikema i B. L. Brown (eds.), *Il Rinascimento a Venezia e la pittura del Nord ai tempi di Bellini, Dürero, Tiziano* (catàleg de l'exposició), Palazzo Grassi, Venezia, 2001
- Gert von der Osten i Horst Vey, *Painting and Sculpture in Germany and the Netherlands, 1500-1600* [The Pelican History of Art], Harmondsworth, 1969
- Hans-Martin Schmidt, "La committenza e le forme del gotico", a: Gerhard Bott (ed.), *La pittura tedesca*, tomo primo [La pittura in Europa], Milano, 1996, p. 65-149
- Peter Strieder, "L'umanesimo artistico e le scuole cittadine", a: Gerhard Bott (ed.), *La pittura tedesca*, tomo primo [La pittura in Europa], Milano, 1996, p. 153-249
- Erwin Panofsky, *Vida y arte de Alberto Dürero*, Madrid, 1982 [ed. original: 1943, 1955]
- Anthony Blunt, *Arte y arquitectura en Francia, 1500-1700*, Madrid, 1977
- Henri Zerner, *L'Art de la Renaissance en France: l'invention du classicisme*, Paris, 1996
- Cécile Scaillièrez, "La maniera francese", a: Pierre Rosenberg (ed.), *La pittura francese*, Tomo primo [La pittura in Europa], Milano, 1999, p. 169-237
- Jean-Marie Pérouse de Montclos, *L'Architecture à la française XVI, XVII, XVIII siècles*, Paris, 1982
- Jean-Marie Pérouse de Montclos, *Histoire de l'architecture française: de la Renaissance à la Révolution*, Paris, 1995
- Anthony Blunt, *Philibert de l'Orme*, London, 1958

Avaluació:

Examen final que comprendrà tot allò que s'hagi explicat a classe.